

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra informačních technologií a technické výchovy

POSUDEK

VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: Bc. Petra Vaňková
Studijní program: N7504 Učitelství pro střední školy
Studijní obor: 7504T276 Učitelství VVP pro ZŠ a SŠ - informační
a komunikační technologie
Název tématu práce v českém jazyce:

Pojmové mapy jako nástroj hodnocení ve vzdělávání

Rok odevzdání: 2011

Jméno a tituly vedoucího: PhDr. David Mudrák, Ph.D.
Pracoviště: KITTV, UK - PedF, Praha
Kontaktní e-mail: david.mudrak@pedf.cuni.cz

I. Základní náležitosti listinné podoby práce

- Práce svým rozsahem splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Materiál sebraný při řešení diplomového úkolu, který není nezbytnou součástí práce samotné, autorka přikládá v samostatné brožuře.
- Práce obsahuje titulní list dle zveřejněných šablon.
- Práce obsahuje kopii zadání diplomového úkolu ze dne 5. listopadu 2009.
- Práce obsahuje prohlášení autorky o tom, že ji zpracovala samostatně na základě vlastních zjištění a zkušeností a za použití pramenů uvedených v seznamu použité literatury.
- Název práce v českém a anglickém jazyce odpovídá zadání diplomového úkolu.
- Práce obsahuje abstrakt v českém jazyce v rozsahu cca 70 slov, který poskytuje shrnutí obsahu a výstupů práce.
- Práce obsahuje anglický překlad abstraktu. Jazyková úroveň anglické verze je bohužel snížena nevhodně volenou stylistikou anglického odborného textu a drobnými gramatickými a typografickými chybami.
- Práce je popsána dvěma klíčovými slovy.
- Práce začíná přehledným obsahem celého textu, který poskytuje informace o jeho členění.
- Práce obsahuje korektně komponovaný seznam použité literatury a dalších zdrojů dle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2. Vytknout lze typografické začlenění tohoto seznamu, které neodpovídá svými parametry hlavní části práce.

II. Obsah a odborná úroveň práce

- Autorka jasně a zřetelně vymezuje hlavní i vedlejší cíle diplomové práce v úvodní kapitole textu. Cíle jsou formulovány ve shodě se zadáním diplomového úkolu a svým rozsahem i záběrem předurčují celou strukturu práce.
- V práci jsou použity relevantní výzkumné metody odpovídající soudobému stavu poznání studované problematiky. Teoretická část má charakter převážně analytický, který je završen syntézou získaných poznatků v podobě návrhu vlastních způsobů hodnocení pojmových map. Empirická část práce používá metod komparativních s jak kvantitativním, tak kvalitativním charakterem.
- Autorka prokázala schopnost postupovat samostatně při řešení diplomového úkolu. Kroky ke splnění cílů práce byly uvážene a s dostatečným předstihem naplánovány tak, aby je bylo možno realizovat ve vazbě na harmonogram školního roku v prostředí, v němž se odehrával samotný výzkum. Pro průběžné konzultace nad stavem a směřováním práce bylo efektivně využívání virtuální vzdělávací prostředí.
- Autorka prokázala schopnost kriticky interpretovat dosažené výsledky. Sama identifikuje a diskutuje nedostatky v navrženém teoretickém modelu, na které narazila při realizaci empirické části práce. Je ale škoda, že některá zajímavá zjištění (např. pozorované trendy v postupně se zvyšující kvalitě map zpracovávaných v rámci experimentu) zmiňuje spíše okrajově v samotném popisu výzkumu bez dalšího zvýraznění v závěrech práce. Práce tak ve skutečnosti odkrývá více možných souvislostí, které autorka ve shrnujících částech neuvádí.
- Celkovou úroveň odborného vyjadřování autorky považují za vysokou. Jak teoretická, tak empirická část práce svou terminologií a stylistikou odpovídá nárokům kladeným na odborný text. Přesto se však v ojedinělých případech dopouští autorka stylistických prohřešků (např. na konci úvodu či na začátku kap. 2.2), kdy text připomíná spíše didakticky laděný výklad. Z věcných chyb nelze rovněž ignorovat případy, kdy došlo při formátování textu ve zdrojovém LaTeX kódu k nechtěné duplikaci jeho částí, která pak zcela rozbíjí logiku a správnost textu. Např. v popisu záhlaví tabulky 11 na s. 41 je význam sloupce 5 totožný s významem sloupce 6. Na s. 36 pak názvy parametrů sledovaných projektem Virtual Canyon neodpovídají záhlaví tabulek na následující stránce. K obdobné chybě pak dochází v kap. 4.2.2, kdy záhlaví čtvrté tabulky má evidentně znít „Komunikace“, je však omylem uveden text záhlaví předchozí tabulky. Bylo by též vhodnější, kdyby se autorka držela zaběhnuté terminologie při prezentaci a interpretaci výsledků ověřování hypotéz výzkumu. Hypotézy lze *zamítat* (*vyvracet*) nebo *nezamítat* (*nevyvracet*), nelze je však na základě dílčích výzkumů jednoznačně *potvrdit*.

III. Výsledky a přínos práce

- Řešené téma představuje živnou půdu pro řadu výzkumů probíhajících na významných zahraničních institucích, které se problematikou pojmového mapování jakožto vizuální reprezentace poznatků a následně hodnocením takto vytvořených schémat zabývají. Porovnání výsledků, které jsou s to vyprodukovat metody založené na hodnocení pojmových map s výsledky získanými tradičními metodami používanými ve školské praxi (zejm. didaktický

test s výběrovými úlohami, eseje či ústní zkoušení) stále ještě nepřineslo finální odpovědi na aplikovatelnost prvně zmíněných metod do praxe. Z tohoto úhlu pohledu představuje práce hodnotný příspěvek k problematice obecně. Jeho význam pro českou odbornou veřejnost je pak ještě vyšší, neboť řada konceptů, metod i závěrů je zde takto publikována vůbec poprvé.

- Vypracovaná práce svým obsahem zcela naplňuje zadání diplomového úkolu. Díky rozsáhlým přílohám, které detailně popisují průběh i výsledky výzkumných aktivit autorky, splňuje práce i podmínku možného reprodukování celého šetření.
- Práce obsahuje původní výsledky, které nejenže dokazují vysoké nasazení autorky při zpracování tématu, ale představují zároveň unikátní materiál použitelný při dalším bádání v této oblasti.
- Práce má díky své úzké vazbě na bezprostřední výukové aktivity probíhajících na školách obrovskou využitelnost v praxi. Teoretické koncepty jsou v ní vhodně operacionalizovány tak, že představují hotové metody kritériálního hodnocení, které (jsou-li doplněny patřičnými metodickými poznámkami, jak uvádí sama autorka), mohou být ve školské praxi aplikovány přímo.

IV. Zpracování

- Práce odráží autorčinu schopnost pracovat a generovat přehledně strukturovaný text. Uspořádání textu reflektuje logiku tématu i výzkumných aktivit. Vyšší přehlednosti by prospěly podrobnější názvy a popisky vložených tabulek. V ojedinělých případech též autorka operuje s pojmem, který je podrobněji rozveden až v pozdějších částech textu (např. „fill-in-map“) nebo který byl podrobně rozebírán v předchozí bakalářské práci.
- Autorka přiměřeně pracuje s použitými zdroji a svá deklarativní tvrzení dokládá odkazem na příslušný zdroj. Za poněkud nešťastný však považuji zvolený způsob odkazování na položky v seznamu použité literatury. Alternativní forma založená na referenci pomocí příjmení autora a roku vydání by čtenářům pomohla vnímat kontext daného tvrzení. V jednom případě na s. 70 díky tiskové chybě chybí odkaz na příslušný zdroj.
- Hlavní část práce je zpracována v profesionálním systému pro sázení textu a respektuje zvyklosti a zásady grafické podoby hladké sazby. Velkým nedostatkem je nicméně vyvedení grafických příloh v černobílém provedení, resp. nepřizpůsobení jeho vzhledu takovému tisku (např. používáním různého šrafování ve výsečových grafech namísto barevných ploch).

V. Další vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího práce

- Nemám dalších připomínek.

VI. Případné otázky pro obhajobu a náměty do diskuze

- Jak správně uvádíte ve své bakalářské a nyní i v diplomové práci, je tvorba pojmové mapy dovedností, jíž se musejí žáci naučit. Tuto dovednost získávají pod cíleným vedením až za určitý čas. Dílčí výsledky vaší vaší diplomové práce tento trend jasně ilustrují.

Naproti tomu jste závěry své diplomové práce zčásti postavila na interpretaci výsledků hodnocení, které hodnotitelky prováděly vůbec poprvé (případně pouze na základě zkušeností získaných při výzkumu V_1). Myslíte si, že i hodnocení pojmových map je dovedností, které se učitelé musejí učit?

A pokud ano, mohl tento fakt ovlivnit výsledky vašeho výzkumu? Jak byste postupovala při případné revizi vašeho šetření?

VII. Celková úroveň práce

Z pozice vedoucího považuji práci za velmi dobrou a doporučuji ji uznat jako práci diplomovou.

V Liberci dne 23. května 2011

David Mudrák